

СИЛАБУС
 навчальної дисципліни
«Стратегічне планування розвитку територій»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	051 Економіка
Тип і назва освітньої програми	освітньо-професійна програма Економіка місцевого розвитку
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Загальна кількість годин – 105 год. Кількість кредитів – 3,5 Лекції – 18 Практичні 18 Самостійна робота - 69 Форма семестрового контролю – екзамен
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника(ів)	Медвідь Вікторія Юріївна, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор, ауд. 420 (навчальний корпус 4) e-mail viktoriia.medvid@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/medvid-viktoriya-yuriyivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні
Компетентності	загальні: ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК 5. Здатність працювати в команді. ЗК 9. Здатність обґрунтувати дії та рішення щодо місцевого розвитку в мінливому економічному середовищі. спеціальні (фахові): СК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень СК 5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку. СК 11. Здатність планувати і розробляти проєкти та прогнозні сценарії у сфері економічного розвитку території та здійснювати їх інформаційне, методичне, програмне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення
Результати навчання	ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень. ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів. ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики. ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

	ПРН 14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем в умовах глобалізації.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: соціальна свідомість, емпатія, емоційний інтелект, міжособистісні комунікації, здатність логічно й системно мислити, працювати в команді, креативно мислити тощо.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
формування у студентів базових знань з методології стратегічного планування економічного розвитку територій, необхідних для прийняття ефективних управлінських рішень у подальшій професійній діяльності.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Стратегічний підхід до планування розвитку територій: передумови, переваги, сутність та визначення базових понять. Тема 2. Організаційне забезпечення процесу стратегічного планування. Тема 3. Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування. Тема 4. Методологія визначення пріоритетів стратегічного розвитку територій. Тема 5. Узгодженість положень Стратегії розвитку територіальної громади Тема 6. Система моніторингу та оцінки в стратегічному плануванні. Тема 7. Організаційне забезпечення процесу розробки Планів відновлення територіальних громад Тема 8. Екологічне оцінювання в стратегічному плануванні. Тема 9. Прогнозування та програмування місцевого економічного розвитку.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ	
1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи: <i>лекція, розповідь-пояснення; бесіда;</i> наочні методи: <i>ілюстрування; демонстрування;</i> практичні методи: <i>робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;</i> 2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності методи формування пізнавальних інтересів: <i>створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.</i> 3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи: <i>дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, «Мозковий штурм», кейс метод, комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</i> 4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю: <i>опитування, бесіда, доповідь;</i> методи письмового контролю: <i>самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.</i> методи самоконтролю: <i>самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.</i>	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.
- щодо академічної	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної

добросовісності	добросовісності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної добросовісності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); пошуку джерел інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Документи, що стосуються академічної добросовісності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОСОВІСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobroshesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoporyadok22.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувач вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproocinyuvannya2023.pdf

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 рр.: Постанова Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 р. № 695 URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-strategiyi-regionalnogo-rozvitku-na-20212027-t50820>.
2. Закон України "Про стратегічну екологічну оцінку": Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 16, ст.138. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text>
3. Наказ Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України "Про утворення комісії для оцінки і віднесення територій до функціональних типів". URL: <http://surl.li/mxuet>
4. Перелік територіальних громад, що віднесені до територій відновлення за рішенням Комісії для оцінки і віднесення територій до функціональних типів. URL: <http://surl.li/kuhao>

5. Про Деякі питання розроблення Державної стратегії регіонального розвитку України і плану заходів з її реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених Стратегії і плану заходів: Постанова Кабінету Міністрів України від 04 серпня 2023 р. № 817 URL: <http://surl.li/jxkrd>
6. Закон України "Про засади державної регіональної політики" Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 13, ст. 90 . URL: <http://surl.li/mxuhz>
7. Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання розвитку регіонів та територіальних громад: наказ Міністерства розвитку громад та територій від 21 грудня 2022 р. № 265. URL: <http://surl.li/kdiap>
8. Місцевий економічний розвиток у територіальних громадах: корисні поради та кращі практики: прсїбн. для місцевої влади та бізнесу. URL: MER_2021_WEB.pdf
9. Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування: практич. посіб. URL: <http://surl.li/mwukb>.
10. Місцевий економічний розвиток – шлях до процвітання громади : Посібник з основ теорії і практики МЕР / Джордж Едвард (Тед) Треллер, керівник авторського колективу / Перекл. з англ. – Федерація канадських муніципалітетів / Проект «Місцевий економічний розвиток міст України», 2014. 119 с.

Допоміжні:

1. Інструменти розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації влади / За заг. ред. доктора наук з державного управління, професора, Заслуженого юриста України В. М. Олуйка; Програма Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні». – Київ: Ваїте, 2017. 432 с.
2. Берданова О. В., Вакулєнко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. К, 2017. 121 с.
3. Ткачук А. Ф. Стратегічне планування у громаді (навчальний модуль). К. : ІКЦ «Легальний статус», 2016. 96 с.

Інформаційні ресурси:

1. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
2. Портал «ПроРозвиток». URL: [Пророзвиток – Інструменти економічного розвитку територій \(prorozvytok.com\)](http://prorozvytok.com)
3. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua/>

План відновлення України. URL: <https://recovery.gov.ua/>

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти денної форми навчання				Разом
	Опитування (участь в дискусії)	Виконання вправ на практичних заняттях	Тести	Виконання завдань СР	
Тема 1. Стратегічний підхід до планування розвитку територій: передумови, переваги, сутність та визначення базових понять.	2	2	4	1	
Тема 2. Організаційне забезпечення процесу стратегічного планування.	2	2	4	1	
Тема 3. Соціально-економічний аналіз у процесі стратегічного планування.	2	2	4	1	
Тема 4. Методологія визначення пріоритетів стратегічного розвитку територій.	2	2	4	1	
Тема 5. Узгодженість положень Стратегії розвитку територіальної громади	2	2	4	1	
Тема 6. Система моніторингу та оцінки в стратегічному плануванні.	2	2	4	1	
Тема 7. Організаційне забезпечення процесу розробки Планів відновлення територіальних громад	2	2	4		
Тема 8. Екологічне оцінювання в стратегічному плануванні.	2	2	4	1	
Тема 9. Прогнозування та програмування місцевого економічного розвитку	2	2	4	1	
<i>Екзамен</i>	20				20
Разом	18	18	36	8	80
Разом					100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- виконання вправ на практичних заняттях:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті	2
Достатній	Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки. Висока активність на занятті.	1,5
Середній	Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Висока активність на занятті.	1
Низький	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Незначна активність або пасивна поведінка на занятті.	0,5
Незадовільний	Відповіді невірні. Пасивна поведінка на занятті.	0

- розв'язування тестів:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Кількість правильних відповідей на тестові завдання	Кількість балів
Високий	вірні понад 90% відповідей	4
Достатній	80-90% відповідей вірні	3,0
Середній	70-79% відповідей вірні	2,0
Низький	60-69% відповідей вірні	1,0
Незадовільний	Понад 40% відповідей невірні	0

- Опитування (участь в дискусії):

Рівень опанування	Якісна оцінка відповідей, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Демонструє глибоке розуміння сутності та переваг стратегічного підходу до планування розвитку територій. Відповіді чіткі, обґрунтовані та містять приклади, що охоплюють усі теми — від соціально-економічного аналізу до екологічного оцінювання. Активно бере участь в обговоренні, пропонує оригінальні ідеї щодо узгодженості стратегій або прогнозування місцевого економічного розвитку. Ефективно працює в команді, проявляє лідерські якості, сприяючи досягненню спільної мети. Демонструє високий рівень комунікативних навичок: вміє слухати та аргументувати свою позицію. Виявляє ініціативу та креативність у вирішенні проблем, наприклад, при розробці планів відновлення територіальних громад.	2
Достатній	Розуміє основні принципи стратегічного планування. Відповіді здебільшого правильні, але можуть бути недостатньо обґрунтованими або потребувати уточнення. Бере участь в обговоренні, але не завжди проявляє активність. Працюючи в команді, може відчувати труднощі у взаємодії з іншими учасниками. Має базові комунікативні навички, але може відчувати деякі труднощі у спілкуванні. Виявляє старанність, але не завжди проявляє креативність у вирішенні завдань, пов'язаних із системою моніторингу та оцінки.	1,5
Середній	Має фрагментарні знання про стратегічне планування. Допускає помилки в трактуванні понять, особливо щодо	1

	організаційного забезпечення або методології визначення пріоритетів. Відповіді містять помилки та неточності, що потребують уточнення. Бере участь в обговоренні формально, не завжди розуміє суть питання. Працюючи в команді, може бути неефективним, може конфліктувати з іншими учасниками. Комунікативні навички розвинені слабо, відчуває труднощі у встановленні контакту. Не проявляє ініціативи та креативності.	
Низький	Знання про стратегічне планування поверхневі та фрагментарні. Відповіді мають значні помилки, що унеможливають оцінювання. Уникає участі в обговоренні, не виявляє зацікавленості. Не може працювати в команді, порушує правила та етику поведінки. Комунікативні навички практично відсутні. Не здатний аналізувати ситуацію та приймати рішення.	0,5
Незадовільний	Не володіє базовими знаннями з дисципліни. Відповіді відсутні або повністю невірні. Відмовляється від участі в роботі, демонструє негативне ставлення до навчання. Не здатний до співпраці та комунікації. Не виявляє жодної зацікавленості до предмету.	0

-виконання завдань самостійної роботи:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань	Кількість балів
Високий	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття.	1
Достатній	Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки.	0,7
Середній	Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні.	0,5
Низький	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу.	0,3
Незадовільний	Відповіді невірні.	0

-екзамен:

Рівень опанування РН відповідної навчальної програми	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань	Кількість балів
Високий	Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття.	18-20
Достатній	Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки.	15-17
Середній	Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні.	10-14
Низький	Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу.	5-9
Незадовільний	Відповіді невірні.	0-4

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану – **екзамен.**